

Vriendschap met God

Einde

een ex-gedetineerde wordt wakker in een hemels paradijs

[lees wat voorafgaat: de dader, het slachtoffer en de vriend](#)

Een heterogeen gezelschap omringde Jezus toen Hij stierf. Naast Hem hingen twee misdadigers. Wat verderop dobbelden onverschillige Romeinse soldaten om zijn kled. Toevallige voorbijgangers haastten zich voorbij die gruwelijke vertoning. Anderen waren speciaal langsgesproken uit sensatiezucht.

Maar samen met die ooggetuigen, was de ganse mensheid verzameld rond dat kruis. Elkeen met zijn kwaad, zijn pijn en zijn verdriet. Want Jezus identificeerde zich op dat moment met elk mens, nam alle schuld

op zich en opende zo de weg tot de Vader.

Het is Gods bedoeling dat ik deel heb aan die bevrijding.

Dat kan wanneer ik in gedachten aan dat kruis ga staan in een derde hoedanigheid. Niet alleen als dader van het kwaad dat ik veroorzaakt heb, niet alleen als slachtoffer met mijn pijn, maar ook als vriend van Jezus - iemand die zijn aanbod accepteert. In het lijdensverhaal staan er al enkele vrienden rond het kruis. Maria is haar Zoon nabij gebleven. Ook Johannes - Jezus' beste vriend - is present. Zelfs een rover en **een Romeinse commandant** kiezen in extremis nog zijn kant. Hun houding veranderde gaandeweg van spot naar respect of vriendschap. Willen wij die kleine groep vervoegen?

diepgaande relaties, met een beslissende invloed op het leven

Vriendschap met God is de essentie van het christelijk geloof. God wil geen mensen gadeslaan vanuit de verte. Evenmin wil Hij nabij zijn als de bevelvoerder van fanatieke troepen. *God is liefde* en Hij schiep mensen om die liefde te kunnen delen. Hij is met hen begaan, wil bij hen zijn, met hen het leven delen en hen gelukkig zien. Hij wil troosteloosheid doorbreken, een glimlach op gezichten toveren en levensvreugde schenken. In elk mens ziet Hij een stukje van zichzelf en potentiële rijkdom. Hij verlangt te geven en te ontvangen - de wisselwerking van een persoonlijke relatie.

Maar "*een persoonlijke relatie met God*" kan oppervlakkig zijn. Het zijn dan woorden die deel uitmaken van een religieus jargon, en gebruikt worden in navolging van anderen. Die relatie lijkt dan op de band tussen familieleden die elkaar weinig te vertellen hebben. We hebben allemaal van die oppervlakkige relaties met tal van mensen om ons heen. Maar misschien hebben we ook echte vrienden, in de stijl van [Toon Hermans' Vriend](#). Dat zijn diepgaande relaties, met een beslissende invloed op het leven en zó zou die *persoonlijke relatie met God* moeten zijn.

Die relatie start met de erkenning van Gods vaderschap en zijn gezag, en met *het vervoegen van die kleine groep van vrienden rond het kruis*. Dat gebeurt figuurlijk zoals in de inleiding werd toegelicht, maar ook letterlijk want

geloven doe je niet alleen. Daarna start het werk, want die relatie moet verdiept worden en geconcretiseerd in alle aspecten van het leven.

het elkaar in vrijheid vinden van twee mensen

Volgens het woordenboek is vriendschap "het elkaar in vrijheid vinden van twee mensen die zich tot elkaar aangetrokken voelen". *Vrijheid* is de basisvoorwaarde, *zich tot elkaar aangetrokken voelen* het vertrekpunt, en *elkaar vinden* de ontknoping.

Zich tot elkaar aangetrokken voelen is een vorm van genieten. Men heeft elkaar iets moois te bieden, en dat gaat natuurlijk vooral over de schoonheid van de

persoonlijkheid - men vindt elkaar *aantrekkelijk*. Een mens kan genieten van de natuur, van muziek, lekker eten en een mooi interieur. Veel meer nog, van welwillende aandacht, vriendelijke woorden, talenten die we in die andere bewonderen... Vriendschap is een vorm van genieten, en wanneer dat genieten wederzijds is en van bestendige aard, dan noemen we dat *vriendschap*.

Vriendschap vereist een ontmoeting in volle vrijheid. Vraag én aanbod moet van beide kanten komen, en *van harte* zijn - ongedwongen en oprecht. Want lieve woorden, uitgesproken op bevel, smaken heel erg bitter.

Maar vriendschap geven en ontvangen gaat moeilijk wanneer we om een af andere reden teveel gericht zijn op onszelf. Of wanneer we emotioneel gekwetst zijn en niet meer spontaan kunnen genieten van contacten omdat we al te vaak ontgoocheld werden en daardoor steeds op onze hoede zijn. Want hoe kan je vriendschap aanvaarden wanneer je negatief denkt over jezelf? Wie zichzelf ziet als *een loser* of als een verwelkte bloem, en meent dat hij/zij niets kan betekenen voor zijn omgeving, zal het risico van de zoveelste teleurstelling mijden door zich al bij voorbaat af te sluiten.

Elkaar vinden is een ontknoping en tegelijk een nieuwe start. Het is meer dan een gevoel, en meer dan een momentopname. Het is een levensstijl: elkaar ontmoeten, telkens opnieuw in andere omstandigheden. Elkaar begrijpen, steeds beter leren kennen en waarderen. Mekaar helpen en troosten, en tezamen dingen doen...

Vriendschap raakt ons ten diepste omdat het een basale honger stilt en omdat we gesterkt worden in onze eigenwaarde. De zin van ons bestaan ligt vooral in wat we voor anderen betekenen: wie meent dat hij niets te bieden heeft en dat niemand in hem geïnteresseerd is, kwijnt weg. Wie waardering en vriendschap ervaart, gaat openbloeien als een bloem voor de zon en toont zijn schoonheid. Vriendschap brengt het positieve naar de voorgrond. En het vergroot de draagkracht want *gedeelde*

smart is halve smart. We staan zoveel sterker [wanneer we onze zorgen en onze pijn met anderen kunnen delen.](#)

Gods vriendschap bereikt ons niet via normale wegen

Kunnen we het voorgaande ook toepassen op de vriendschap tussen mens en God? Die vriendschap betreft natuurlijk ook onze emoties en ze beïnvloedt ons functioneren. Maar we horen Hem niet spreken, voelen geen schouderklopje, zien geen glimlach... toch niet in de letterlijke zin. Gods vriendschap bereikt ons niet via normale wegen. God wordt voornamelijk ervaren wanneer we onze zintuigen juist niét gebruiken, wanneer we alleen zijn en het stil wordt om ons heen, wanneer we onze ogen sluiten. En dat vormt een probleem want we houden liefst onze ogen en onze oren open, we kijken met plezier naar mooie dingen en zetten graag muziek op. En onze muziek- en beeldcultuur vecht om onze aandacht. Radio en TV, reclame en sociale media... geven ons onophoudelijk impulsen die het verstillen in de weg staan. Afstemmen op die andere golflengte is trouwens niet evident, want wij westerlingen zijn in de eerste plaats rationele wezens die wat vervreemd zijn van het spirituele. Wanneer het niet met het verstand beheerst kan worden, lijkt het niet te bestaan - hoewel we deze logica uiteraard niet toepassen op menselijke vriendschap.

We missen bij God het fysiek contact, maar daar staat tegenover dat om het even wie, gelijk wanneer, en om het

even waar, de Alomtegenwoordige kan ontmoeten. En die ontmoeting doet ons goed, want een intens contact met God vormt een stimulans voor ontplooiing van onze persoonlijkheid, en kan zo onze andere relaties ten goede komen. Net zoals dat geldt voor een goede ouder-kind relatie en een gezonde huwelijksband. Vriendschap met God is trouwens niet bedoeld om in de plaats te treden van de genegenheid tussen mensen. Het is een fundament om verder op te bouwen: zijn vriendschap kan ons helpen om voor anderen een oprechte vriend te zijn, want ze kan leiden tot meer zelfvertrouwen, meer eerlijkheid en onbaatzuchtige aandacht voor de andere...

Gods vriendschap is een waterbron die de tuin van het leven vruchtbaar maakt, en nieuwe schoonheid tot leven wekt. De gezonde godservaring creëert een fundamenteel besef van aanvaarding en geliefd zijn, en vormt zo een decor dat succes en mislukking, vreugde en verdriet... relativeert en plaatst in een ruimer perspectief. Zelfs het kwade kan dan ten goede werken.

de kampioen in die drie aspecten

Hoe zit het nu - in die relatie tussen God en mens - met de vrijheid als basisvoorwaarde, zich tot elkaar aangetrokken voelen als vertrekpunt, en elkaar vinden als ontknoping? God is natuurlijk kampioen in die drie aspecten. Want al deze concepten - *het aantrekkelijke, de vrijheid en de ontmoeting* - kenmerken [zijn drie-ene persoonlijkheid](#). Een intieme vriendschap met God biedt

dan ook ongekeerde perspectieven. Zijn persoonlijkheid is zo rijk, dat zij ons levenslang - en ook lang daarna - zal blijven boeien.

God is liefde en dus aantrekkelijk als geen ander. Hij is de perfecte minnaar: Hij heeft geen onzuivere motieven, wordt niet gestuurd door foute passies, vergist zich nooit en heeft onbegrensde macht. Hij is waarlijk vrij en kan op een perfecte wijze liefde geven en ontvangen. Het feit dat Hij mens werd in de persoon van Jezus, en willens en wetens zijn leven gaf, vormt het beste bewijs van zijn grenzeloze liefde. Trouwens, als God géén liefde is, en als wij níét naar zijn beeld gemaakt zijn, waar komt dan die intense menselijke liefde die alles lijkt te overstijgen toch vandaan? Niet uit de gelijkenis van de mens met de dierenwereld! Niet als afgeleide van *het recht van de sterkste!*

God is licht, er is in Hem geen spoor van duisternis
(1 Johannes 1:5 NBV)

De grootste liefde die iemand zijn vrienden kan betonen, bestaat hierin dat hij zijn leven voor hen geeft
(Johannes 15:13 WV).

En dan is er het derde aspect: het elkaar vinden. Mensen komen elkaar toevallig tegen of ze gaan gericht op zoek. God en mens zullen elkaar op die manier niet tegenkomen. Veel passages in de bijbel illustreren hoe God verlangt te geven, en daarom actief op zoek gaat naar de mens, waar die ook mag zijn: in zijn vreugde en verdriet, zijn sterkte of zijn zwakte. Maar het is toch vooral wanneer het misgaat dat mensen zichzelf in vraag stellen, hulp zoeken, en zich door God laten vinden. **Jezus' parabels sluiten daarbij aan** want Hij vergelijkt God met *de Vader die uitkijkt naar de verloren zoon* en met de Herder die [op zoek is naar het verdwaalde schaap.](#)

Jezus maakte zijn volgelingen duidelijk dat ook de mens op zoek moet gaan naar God, en dat het een moeilijke weg kan zijn die volharding vergt. "*Willen jullie soms ook weggaan?*" vroeg Hij zijn apostelen nadat vele anderen huiswaarts zijn gekeerd. Maar meestal zijn mensen niet echt op zoek naar God. Integendeel, ze werken Hem vaak tegen en dan laat Hij hen uiteindelijk begaan, want Hij respecteert hun vrijheid. Dat wordt dan soms misbegrepen als Gods afwezigheid, onmacht of onverschilligheid.

Jezus heeft oog voor wat potentieel aanwezig is

God heeft heel veel te bieden en Hij vervult alle voorwaarden om een perfecte vriend te zijn. Maar vriendschap moet van twee kanten komen, en hoe zit het met ons? Hebben mensen iets in zich dat God *aantrekkelijk* vindt? Blijkbaar wel want God spaart geen moeite om toenadering te zoeken. Hij ziet in de mens een rijkdom en een toekomst, waarvan we onszelf nauwelijks bewust zijn. God herkent in elk mens een stukje schoonheid dat zijn signatuur draagt, zelfs al werd dat naar het achterplan verdrongen en werd die mens misschien door anderen afgeschreven.

Jezus heeft oog voor het aantrekkelijke dat potentieel aanwezig is - voor de persoonlijkheid met talenten die hopelijk in dit leven, en zeker in een komend leven, nog tot ontplooiing kunnen komen. Hij wil daartoe de spons vegen

over al het niet-aantrekkelijke, want door zijn leven te offeren heeft Hij de hinderpalen weggenomen. Het vriendschapsaanbod geldt voor elkeen die het op Gods condities accepteert. Ook voor die misdadiger die naast Hem werd gekruisigd, en die niets meer goed kon maken. En toch vond Jezus in zijn doodstrijd het de moeite waard om deze man toe te spreken: straks zou hij als ex-gedetineerde, samen met zijn nieuwe Vriend, wakker worden in een hemels paradijs.

Eén van de gekruisigde misdadigers schold Jezus ook uit. Hij zei: "Jij bent toch de Messias? Red dan Jezelf én ons!" Maar de andere zei tegen Hem: "Ben jij zelfs niet bang voor God nu je dezelfde straf krijgt als Hij? Het is rechtvaardig dat wij deze straf krijgen. Het is onze straf voor wat we hebben gedaan. Maar Hij heeft helemaal

geen kwaad gedaan." En hij zei tegen Jezus: "Jezus, denk aan mij als U in uw Koninkrijk komt." Jezus zei tegen hem: "Ik zeg je dat je vandaag nog met Mij in het paradijs zal zijn." (Lucas 23:38 - 42 BB)

Een mens heeft God veel te bieden!? Ja en neen, want Gods welwillende aandacht lijkt op **de interesse van de volwassene voor een hulpeloze peuter**. Die aandacht houdt geen verband met wat die peuter aan te bieden heeft. Niets van wat die kan presteren, is nuttig in de materiële zin. Toch geven het brabbeltaaltje, de eerste stapjes, het lachen, of gewoon het "zijn", een intense vreugde. Want laat ons eerlijk zijn: zelfs al onze grote daden vallen in het niet, bij gebruik van Gods maateenheden. Hij heeft ons echt niet nodig!

God kan multitasken

Twee gesprekken tegelijk voeren - of gsm'en achter het stuur - is voor ons mensen al te veel. God daarentegen kan *multitasken* en miljarden mensen tegelijk volgen. In vroegere tijden was dit een onwezenlijk idee, maar vandaag zorgen razendsnelle computers en krachtige telecommunicatie voor wereldwijde contacten tussen ontelbaar veel gebruikers. God kan onbeperkt communiceren en Hij voert dus al zijn gesprekken tegelijk. Hij is ongelimiteerd in verstand en kracht en kan dus alles opvolgen, bijsturen en in elkaar passen. Enkel een Supergod overziet al die gedachten en gevoelens, wensen en gebeden!

Worden niet twee mussen te koop aangeboden voor een duit? En niet een daarvan zal ter aarde vallen zonder uw Vader. En bij jullie zijn zelfs alle haren op je hoofd geteld. Wees dus niet bang. Jullie zijn meer waard dan veel mussen bij elkaar. (Matteüs 10:29 - 31)

God is bovendien onbegrensd in liefde en Hij kan zich niet uitputten in één relatie. Die band tussen God en mens is bedoeld om zo intens te zijn dat elkeen zich als "de uitverkorene" beschouwt. God kan iemand exclusieve liefde geven en zijn beloften aan hem of haar nakomen, en tegelijk op dezelfde exclusieve wijze houden van een ander.

Bij mensen ligt dat natuurlijk anders: bijna elke liefdessongs beschrijft de unieke liefde voor die ene

vrouw of man, die alle anderen naar de achtergrond verdringt. Eén wordt uitverkoren, voor die ene wil men zijn leven geven... de rest bestaat niet meer. Voor even toch... want weinigen slagen er ook in om die ene liefde uit te bouwen overeenkomstig het zelf geschreven liefdeslied.

DÉ ontmoeting van zijn leven

Vriendschap veronderstelt de vrijheid om die bijzondere God te kunnen zien, te appreciëren en tegemoet te treden. **Zijn we vrij genoeg om naar Hem op zoek te gaan?** Of hebben we het te druk? Staan er vooroordelen in de weg, of laten we ons tegenhouden door *hetgeen de mensen zullen zeggen?* Misschien vinden we de prijs te hoog zoals *de rijke jongeling...* Vaak is die vrijheid ver te zoeken. En zelfs al kennen we het antwoord, we zijn dan

innerlijk verdeeld en hebben moeite om Gods weg te volgen en *die kleine groep van vrienden te vervoegen*. We voelen dan een diep ingewortelde weerstand tegen die Schepper en zijn vrienden, en de bloem keert zich af van *het Licht*.

De misdadiger die samen met Jezus werd gekruisigd, heeft dat ook ervaren. Hij kende een leven vol geweld als vijand van het Licht. *In extremis* was er dan een verplichte tijd van bezinning die uitmondde in dé ontmoeting van zijn leven. In zijn stervensuur had hij niets meer te verliezen: nu pas was hij vrij voor een godsontmoeting, en zo werd hij vriend van Jezus. Het was een eerste korte kennismaking - iets later was ook hij gestorven - maar het was een ontmoeting die hem heel diep raakte.

die vriendschap moet veel meer zijn dan een momentervaring

Voor wie als vriend bij dat kruis komt staan, en wél nog even verder leeft, is de situatie anders: die vriendschap moet veel meer zijn dan een momentervaring. Want wie blijft stilstaan bij de bekering, is vergelijkbaar met een man die in het stadhuis het jawoord geeft, en dan weer zijn eigen weg gaat... Dat is natuurlijk niet de betekenis van het jawoord. De bedoeling is om samen te blijven en niet enkel de huwelijksreis, maar ook het leven met elkaar te delen. Elkaar vinden, elkaar van dienst zijn en van elkaar genieten in veel aspecten van het leven. Dag aan dag weer kiezen voor elkaar. Het jawoord wordt dan consequent bevestigd in de veelheid van situaties van het gewone leven.

Zo blijft ook de vriendschap met God niet beperkt tot een eerste kennismaking en een bevrijdingservaring aan het

kruis. **Het wordt een vervolgverhaal:** een verbondenheid in goede en kwade dagen. Als sterke levenspartner staat Hij dan in voor welzijn en levensonderhoud in de ruimste zin van het woord. Zo kan elke dag beïnvloed worden door Gods aanwezigheid, en krijgt het leven meer kleur en intensiteit.

En hoewel we worden aangespoord om God ernstig te zoeken, ligt het zwaartepunt niet op onze inspanning. Neen, wel op God die ons nabij is en vernieuwt. Maar wij heten Hem dag in, dag uit welkom in onze gedachten en gevoelens, en we betrekken Hem bij onze plannen. Zijn vriendschap heeft dan een weldoende en bevrijdende werking. *"Gij hebt de waarheid leren kennen en de waarheid zal u vrij maken."* Zijn woord brengt zuivering teweeg en zo gaan we op Hem lijken. We veranderen ten goede en bloeien op want we zijn *"als een rank verbonden aan de wijnstok..."*

een intimistische visie

Zo'n godsvisie wordt soms omschreven als *intimistisch*. Daar herken je het Latijnse woord *intimus* of boezemvriend in - iemand waarmee je je intiemste gedachten deelt. Intimisme heeft soms een pejoratieve bijklank. Men denkt dan aan diegene *die de emotionele toer opgaat*, de persoonlijke geloofsbeleving overwaardeert en zich door zijn vriendschap met God isoleert van anderen. Maar dat hoeft natuurlijk niet zo te zijn want, zoals hiervoor al werd gezegd, vriendschap met

God legt het juiste fundament om uit te reiken naar anderen. Net zoals die bedrijfsleiders die hun huwelijk zien als een voorname reden van hun succes. Die intieme relatie maakt dat zij evenwichtig en sterk naar buiten treden. Zo ook met een evenwichtige intimistische relatie tot God.

In de navermelde tekst uit het Nieuwe Testament herkennen we de thema's die verband houden met vriendschap. Jezus' uitleg volgt op zijn vergelijking over *de wijnstok en de ranken* en gaat over vriendschap met God en met elkaar, over Gods condities en zijn voortdurende aanwezigheid, over liefde als fundament om naar anderen uit te reiken, over Gods zorg... Het is een samenvatting van wat voorafgaat en een goede tekst om mee te eindigen.

Ik heb jullie lief zoals de Vader Mij liefheeft. Zorg dat jullie in mijn liefde blijven. Als jullie je aan mijn geboden houden, blijven jullie in mijn liefde, zoals Ik Mij aan de geboden van mijn Vader houd en blijf in zijn liefde. Met wat ik jullie gezegd heb, wil Ik mijn blijdschap op jullie overbrengen; dan zal jullie blijdschap volmaakt zijn.

Mijn opdracht aan jullie is: heb elkaar lief zoals Ik jullie heb liefgehad. Je liefde voor je vrienden kan niet groter zijn dan wanneer je je leven voor hen geeft. En jullie zijn mijn vrienden, als je doet wat Ik je opdraag. Ik noem jullie niet langer knechten, want een knecht weet niet wat zijn heer doet. Nee, Ik noem jullie vrienden, omdat Ik jullie alles heb

bekendgemaakt wat ik van mijn Vader gehoord heb.

*Jullie hebben Mij niet uitgekozen, maar Ik heb jullie uitgekozen. En Ik heb jullie eropuit gestuurd om vrucht te dragen en om jullie vrucht blijvend te laten zijn. En de Vader zal jullie alles geven wat je hem met een beroep op Mij vraagt. Dit is mijn opdracht aan jullie: heb elkaar lief.
(Johannes 15:9 - 17)*

[C.S. Van Audenard](#)

mei 1998

herwerkt in augustus 2020

[Heb je de illustratie al bekeken?](#)

Begin